

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА НІМЕЦЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

СИЛАБУС
нормативної навчальної дисципліни
АНАЛІЗ ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТУ

підготовки **бакалавра**
спеціальності **014 Середня освіта. Мова і література (німецька)**
освітньо-професійної програми **Середня освіта. Німецька мова**

Луцьк 2020

Силабус навчальної дисципліни «АНАЛІЗ ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТУ»
підготовки бакалавра галузі знань 03 Гуманітарні науки, спеціальності
014 «Середня освіта. Мова і література (німецька)» за освітньо-професійною
програмою «Середня освіта. Німецька мова»

Розробник: Козак С. В., доцент кафедри німецької філології, кандидат
філологічних наук

**Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри
німецької філології**

Протокол № 1 від 28 серпня 2020 р.

Завідувач кафедри:

(Застровська С. О.)

I. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	<i>Галузь знань:</i> 03 Гуманітарні науки <i>Спеціальність:</i> 014 Середня освіта. Мова і література (німецька) <i>Освітня програма:</i> Середня освіта. Німецька мова. <i>Освітній ступінь:</i> Бакалавр	Нормативна
Кількість годин / кредитів: 60 / 2		Роки навчання: 4-й
		Семестр: 8-й
ІНДЗ: <u>немає</u>		Лекції: 10 год.
		Практичні (семінарські): 10 год. Лабораторні: -
		Самостійна робота: 36 год.
Мова навчання		Консультації: 4 год.
	Форма контролю: екзамен	
		<i>німецька</i>

II. Інформація про викладача

Таблиця 2

Прізвище, ім'я та по батькові	Науковий ступінь	Вчене звання	Посада	Контактна інформація
Козак Софія Веніамінівна	кандидат філологічних наук	доцент	доцент кафедри німецької філології	тел. +380 332 72 16 36 kosak@vnu.edu.ua

Дні занять згідно з розкладом <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис

1. Анотація

Силабус навчальної дисципліни «Аналіз художнього тексту» складено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 03 «Гуманітарні науки», спеціальності 014 «Середня освіта. Мова і література (німецька)» за освітньо-професійною програмою «Середня освіта. Німецька мова». Запропонований курс вивчається у четвертому семестрі та входить до переліку нормативних освітніх компонентів.

Навчальна дисципліна «Аналіз художнього тексту» спрямована на вивчення студентами літературознавчих понять і термінів, пов'язаних із аналізом художнього тексту, правил побудови зв'язного тексту і його змістових категорій, що виражаються за цими правилами, а також набуття вмінь аналізувати мовні явища в текстах художнього стилю, що сприятиме кращому й точнішому розумінню змісту твору загалом та визначенню комунікативної спрямованості й розкриттю авторських інтенцій зокрема.

2. Пререквізити

Вивчення зазначеного курсу передбачає володіння знаннями, отриманими студентами за попередні роки навчання з таких дисциплін, як «Основна іноземна мова (німецька)», «Теоретична граматики», «Лексикологія», «Стилістика», «Історія літератури країн основної іноземної мови», «Сучасна література країн основної іноземної мови».

3. Мета і завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Аналіз художнього тексту» є набуття студентами вмінь та навичок здійснювати художній аналіз тексту, що передбачає визначення його структурно-змістової єдності, характеристику наявних у тексті мовних одиниць різних рівнів та інтерпретацію використання мовних структур для декодування авторської прагматики.

Основними **завданнями** курсу є:

- визначення предмету, мети й завдань аналізу художнього тексту;
- ознайомлення з принципами, методами та прийомами, що застосовуються в аналізі художнього тексту;
- формування навичок аналізу мовних одиниць у текстах різних художнього стилю;
- набуття студентами вмінь визначати загальну комунікативну спрямованість твору та на основі виконаного художнього аналізу декодувати авторські інтенції.

Методи навчання: пояснювально-ілюстративний, частково-пошуковий, проблемно-пошуковий, дослідницький, активний та інтерактивний, практика у спілкуванні; методи дистанційного навчання.

4. Результати навчання (компетентності)

Освітній компонент «Аналіз художнього тексту» спрямований на формування у студентів таких **загальних компетентностей**:

- ЗК3.** Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК4.** Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК7.** Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК8.** Здатність працювати в команді та автономно.
- ЗК9.** Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК10.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК11.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК12.** Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК14.** Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

Практична мета цього освітнього компонента передбачає також оволодіння студентами **фахових компетентностей**:

- ФК2.** Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.
- ФК6.** Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.
- ФК7.** Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних і літературних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.
- ФК8.** Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.
- ФК9.** Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.
- ФК11.** Здатність до надання консультацій щодо дотримання норм літературної мови та культури мовлення.
- ФК13.** Здатність володіти екстралінгвальною компетентністю, тобто знаннями про побут, традиції та звичаї, економічні й географічні особливості, а також основні історичні факти німецькомовних країн.
- ФК15.** Здатність володіти різними видами стратегій і методів для здійснення ефективної перекладацької діяльності та прийомами забезпечення якості перекладу (вчитування, редагування, зворотний переклад).

Програмні результати навчання

ПРН2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН3. Організувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мов і літератур, що вивчаються, та вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН10. Знати норми державної та іноземних літературних мов та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ПРН17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

ПРН19. Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.

ПРН20. Усвідомлювати загальнолюдські й національні морально-духовні цінності для формування особистої відповідальної громадянської позиції і здатності діяти у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики.

5. Структура навчальної дисципліни

Таблиця 3

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лекції	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю / бали
МОДУЛЬ І. ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ						
Змістовий модуль 1. Лексикологічний аналіз тексту						
Thema 1. Strukturelle und genetische Analyse (Stammwörter, Zusammensetzungen, Ableitungen, Kurzwörter, Wortverbindungen, stehende Wortverbindungen, Entlehnungen).	6,5	1	1	4	0,5	УВ / 5
Thema 2. Historische Analyse (Archaismen, Neologismen).	6,5	1	1	4	0,5	УВ / 5
Thema 3. Semantische Analyse (Synonyme, Antonyme, Homonyme, Wortfamilien).	6,5	1	1	4	0,5	УВ / 5
Thema 4. Soziale und territoriale Analyse (Dialektismen, Professionalismen, Jargonismen).	6,5	1	1	4	0,5	УВ / 5
Разом за ЗМ 3:	26	4	4	16	2	20 балів

Змістовий модуль 2. Стилiстичний аналіз тексту						
Thema 1. Darstellungsarten.	7,5	1	1	5	0,5	УВ / 5
Thema 2. Thematische Gliederung des Textes (Makrothema, Mikrothemen, Nebenthemen (z.B. Assoziationen)).	7,5	1	1	5	0,5	УВ / 5
Thema 3. Erzählperspektiven. Rededarstellungen.	8,5	2	1	5	0,5	УВ / 5
Thema 4. Stilmittel.	8,5	2	1	5	0,5	УВ / 5
Разом за ЗМ 4:	32	6	4	20	2	20 балів
Разом за МОДУЛЬ I:	58	10	8	36	4	40 балів
МОДУЛЬ II. ПiДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ						
Пiдсумкова модульна контрольна робота. Частина 1: Мiкроаналiз художнього тексту	1	-	1	-	-	МКР / 30
Пiдсумкова модульна контрольна робота. Частина 2: Макроаналiз художнього тексту	1	-	1	-	-	МКР / 30
Разом за МОДУЛЬ II:	2	-	2	-	-	20 балів
Всього за Модуль I і Модуль II:	60	10	10	36	4	100 балів

*Форма контролю: УВ – усна відповідь, МКР – модульна контрольна робота.

6. Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота студента включає оволодіння термінологічним інструментарієм дисципліни, опрацювання інформаційних джерел (відповідної літератури, конспектів лекцій, інтернет-ресурсів), аналіз теоретичних відомостей та підготовку до практичних занять.

IV. Політика оцінювання

Оцінювання знань студентів здійснюється відповідно до [Положення про поточне та підсумкове оцінювання](#).

Політика викладача щодо студентів. Відвідування занять є обов'язковим. Якщо студент не може бути присутнім на практичних заняттях, він має можливість працювати за індивідуальним планом.

Студенти, які є членами наукових проблемних груп, авторами статей і тез, доповідачами на наукових конференціях, переможцями та активними учасниками фахових студентських олімпіад, мають право протягом семестру за кожен виконаний вид діяльності одноразово отримати додаткові заохочувальні бали до відповідної навчальної дисципліни, якщо здійснена активність здобувачів відповідає профілю курсу. У цьому випадку студент інформує

викладача/ів про свої здобутки. Викладач має право самостійно визначити валідність, заявлених студентом отриманих результатів та приймає рішення щодо зарахування або незарахування таких балів:

– 3 бали – за результативну роботу у студентській проблемній групі (систематичне відвідування, обговорення), публікацію тез (підготовку матеріалів конференції) або виступ/и на конференції/ях без публікації/й, участь у I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади;

– 5 балів – за публікацію статті/ей у збірнику студентських наукових праць, перемога у I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади;

– 10 балів – за публікацію статті (статей) у збірнику наукових праць, що входить до категорії Б, або призове місце на II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади;

– 15 балів – за перше місце на I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади.

Здобувачам освіти можуть бути зараховані результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті (професійні (фахові) курси/тренінги, громадянська освіта, онлайн-освіта, стажування). Процес зарахування регулюється Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки. Згідно встановленого порядку можуть бути визнаними результати навчання, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають одному заліковому модулю загалом (але не більше 5 кредитів за навчальний рік), так і його окремому змістовому модулю, темі (темам), які передбачено цим силабусом.

При цьому студент у встановлені терміни подає заяву на ім'я декана та долучає усі необхідні документи до розгляду. Матеріали розглядаються на засіданні Предметної комісії, створеної розпорядженням декана факультету.

Політика щодо академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації при написанні реферату з обраної теми;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Із загальними засадами, цінностями, принципами та правилами етичної поведінки учасників освітнього процесу, якими вони повинні керуватися у своїй діяльності, можна ознайомитися у Кодексі академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. При вивченні навчальної дисципліни «Аналіз художнього тексту» студент повинен відвідувати лекційні та практичні заняття згідно з розкладом. Підготовка до практичних занять має бути вчасною.

У разі відсутності на лекційному занятті студент має представити конспект пропущеної ним теми. У разі відсутності на практичному занятті з поважної причини (хвороба, участь у конференції / конкурсах, академічна мобільність) студент може здати тематичну заборгованість у дні консультацій викладача. У разі відсутності студента під час підсумкового контрольного тесту з поважної причини за студентом залишається право його написання у дні консультацій викладача.

Поточний контроль передбачає оцінювання знань студентів, яке здійснюється за накопичувальною 5-бальною системою під час їхніх усних відповідей на практичних заняттях. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати в процесі поточного контролю, – це 40 балів, що становить собою суму балів за усні відповіді (макс. 5 балів за кожну з 8-ми тем відповідного змістового модуля).

V. Підсумковий контроль

Формою підсумкового семестрового контролю є підсумкова модульна контрольна робота, яка складається з двох частин та оцінюється у 60 балів: 30 балів за виконання мікроаналізу художнього тексту (частина 1) і 30 балів за виконання макроаналізу художнього тексту (частина 2).

Таким чином, максимальна кількість балів, яку студент може отримати в вивчення цього курсу, – це 100 балів: 40 балів за поточний контроль і 60 балів за підсумковий контроль.

У разі, якщо загальна кількість балів, набрана за поточний та підсумковий контроль, становить менше 75, студент повинен складати екзамен згідно з розкладом у встановленому порядку. У разі, якщо загальна кількість балів, набрана за поточний та підсумковий контроль, становить більше 75, то, за згодою студента, вона може бути зарахована як підсумкова оцінка з навчальної дисципліни. Якщо студент хоче підвищити бал, він може складати іспит. При цьому бали, набрані студентом за результатом підсумкової модульної контрольної роботи, анулюються.

Студенти складають іспит згідно з розкладом, затвердженим навчальним відділом університету. На іспит виносяться теми, що опрацьовувалися протягом вивчення курсу.

Відповідь вважається повною (60 балів), якщо студент повністю оволодів матеріалом, обізнаний з усіма поняттями і термінами навчального курсу і адекватно оперує ними під час відповідей на поставлені питання, а також посилається на наукові дослідження з навчальної дисципліни, ознайомлений зі спеціальною літературою; демонструє здатність аналізувати факти, аргументувати власні судження теоретичними і фактичними положеннями, підсумувати сказане висновками.

Відповідь вважається недостатньо повною (40 балів) за умови непоганого володіння знаннями з навчального предмету. Відповідь студента має бути правильною і обґрунтованою. Студент повинен продемонструвати знання

теоретичного матеріалу, навички самостійної навчально-пізнавальної діяльності, здатність викладати матеріал в певній логічній послідовності. Допускаються незначні помилки, які не впливають на загальне розуміння викладеного матеріалу.

Відповідь вважається неповною (20 балів), якщо продемонстровані знання з предмету носять фрагментарний і поверхневий характер. Теоретичні і фактичні знання відтворюються репродуктивно, без глибокого осмислення, аналізу, порівняння, узагальнення. Студент обізнаний з літературними джерелами з навчальної дисципліни, але не може дати достатньо критичної їх оцінки; допускає суттєві помилки, які порушують логіку викладення матеріалу.

Іспит вважається нескладеним за умов неправильної або неповної відповіді, яка свідчить про нерозуміння поставленого завдання. Студент не володіє понятійно-категоріальним апаратом, необізнаний з літературою з навчальної дисципліни і допускає грубі помилки у викладенні матеріалу.

Якщо здобувач освіти не склав іспит з першого разу, то має можливість перескладати його ще двічі (другий раз – викладачеві, третій раз – комісії).

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Відмінно
82–89	Дуже добре
75–81	Добре
67–74	Задовільно
60–66	Достатньо
1–59	Незадовільно

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Демський М. Т., Краснова Л. В. Словник метамови інтерпретатора художнього тексту. Київ, 1994.
2. Іваненко С. М., Карпусь А. К. Лінгвостилістична інтерпретація тексту. Київ : КДЛУ, 1998. 175 с.
3. Іваницька М. Л. Практикум зі стилістики сучасної німецької мови. Київ : КНУ ім. Т. Шевченка, 2009. 125 с.
4. Ковалик І. І., Мацько Л. І., Плющ М. Я. Методика лінгвістичного аналізу тексту. Київ, 1984.

5. Кочерган М. П. Вступ до мовознавства. Київ : Видавничий центр «Академія», 2006.
6. Левицький В. В. Лексикологія німецької мови: посібник. Вінниця : Нова книга, 2014. 392 с.
7. Радзієвська Т. В. Текст як засіб комунікації. Київ : НАН України, 1993. 191 с.
8. Ágel V. Grammatische Textanalyse. Textglieder, Satzglieder, Wortgruppenglieder. Berlin, Boston : De Gruyter. XVIII. 2017.
9. Helbig G., Buscha J. Deutsche Grammatik. Ein Handbuch für den Ausländerunterricht. Leipzig : VEB Verlag Enzyklopädie, 1980. 629 S.
10. Hinka B. L. Lexikologie der deutschen Sprache. Ternopil, 2005.
11. Jacobs J. Wozu Konstruktionen? *Linguistische Berichte*. 2008. № 213. S. 3–44.
12. Jacobs J. Walenzbildung oder Konstruktionsbildung? Eine Grundlage der Grammatiktheorie. *Zeitschrift für germanistische Linguistik*. 2009. № 37. S. 490–513.
13. Keller R. Sprachwandel. Von der unsichtbaren Hand in der Sprache. Tübingen : Franke, 1994.
14. Konstruktionsgrammatik des Deutschen. URL : [https://books.google.com.ua/books?hl=uk&lr=&id=dIWSDwAAQBAJ&oi=fnd&pg=PR5&dq=Welke,+Klaus+\(2019\):+Konstruktionsgrammatik+des+Deutschen](https://books.google.com.ua/books?hl=uk&lr=&id=dIWSDwAAQBAJ&oi=fnd&pg=PR5&dq=Welke,+Klaus+(2019):+Konstruktionsgrammatik+des+Deutschen)
15. Linguistische Textanalyse. URL : https://www.deutsch-am-arbeitsplatz.de/fileadmin/user_upload/PDF/Linguistische_Analyse.pdf
16. Oguy O. D. Lexikologie der deutschen Sprache. Winnyts'a : Nowa knyha, 2003.
17. Text als linguistischer Gegenstand. URL : http://www.ciando.com/img/books/extract/3823377698_lp.pdf
18. Welke K. Valenzgrammatik des Deutschen. Eine Einführung. Berlin, New York : De Gruyter. 2011.
19. Zur Integration von Syntax und Semantik bei der Beschreibung des Wortschatzes. URL : <https://www.degruyter.com/document/doi/10.1515/zfgl.1983.11.1.39/html>